

DV-16080002040304

Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) Examination

April - 2022

Management of Industrial Relations-II

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 ઔદ્યોગિક સંબંધો એટલે શું ? ઔદ્યોગિક સંબંધોને અસર કરતા પરિબળો સંક્ષિપ્તમાં સમજાવો. 20

અથવા

- 1 ઔદ્યોગિક સંબંધોના જુદા જુદા અભિગમો સમજાવો. 20
- 2 મજૂર હડતાળનો અર્થ આપો અને તેના પ્રકારો જણાવો. 20

અથવા

- 2 ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમન, 1947 મુજબ ઔદ્યોગિક વિવાદો ઉકેલવા માટેની પદ્ધતિઓ વર્ણવો. 20
- 3 કર્મચારી કલ્યાણ સેવાઓના હેતુઓ અને મહત્ત્વ વિષે ચર્ચા કરો. 15

અથવા

- 3 કર્મચારી કલ્યાણ પ્રવૃત્તિનું કાર્યક્ષેત્ર ચર્ચો. 15
- 4 ફેક્ટરી એક્ટ - 1948 હેઠળ આવરી લેવામાં આવતી આરોગ્ય અને સુરક્ષાની જોગવાઈઓ અંગે ચર્ચા કરો. 15

અથવા

- 4 ફેક્ટરી અધિનિયમન, 1948 હેઠળ મહિલા અને બાળકોના રોજગાર પરના પ્રતિબંધો વિષે જણાવો. 15

ENGLISH VERSION

- 1** What do you mean by industrial relations ? Briefly explain factors affecting industrial relations. **20**

OR

- 1** Explain the various approaches to industrial relations. **20**
- 2** Give the meaning and types of labour strikes. **20**

OR

- 2** Describe the methods of resolving industrial disputes as per Industrial Disputes Act, 1947. **20**
- 3** Discuss objectives and importance of employee welfare services. **15**

OR

- 3** Discuss the scope and activities of employee welfare. **15**
- 4** Discuss health and safety provisions covered under the Factories Act, 1948. **15**

OR

- 4** Explain restriction of employment of women and children under Factories Act, 1948. **15**
